

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
 Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
 Kiadóhivatal:
 Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
 Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
 Egy évre . . . . . 5 frt — kr
 Félévre . . . . . 2 " 50 "
 Negyedévre . . . . . 1 " 25 "

Hirdetési díj:
 háromhasabos petit sor egyszeri hirdetés 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
 Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
 Nyilttér minden sor 10 kr.

Megyénk ujonczjutaléka.

A még jelenleg is nagy mérvben fennálló amerikai kivándorlás nemcsak mezei gazdaságunkra hoz érzékeny csapást, midőn csökkenti a munkaerőt, hanem az évről-évre kiállítandó ujonczjutalékokat illetőleg is ónsúlylyal nehezedik meggyeinkre, amennyiben ennek folytán a hátralék mindinkább feltűnően szaporodik.

Az Amerikába való tömeges kivándorlás tehát nemcsak agrár szempontból, hanem a katonai ügyet illetőleg is fölötte nagy hátránnyal jár meggyeinkre, mert míg a kivetendő jutalék a tényleg elővezetettek és az alkalmasoknak talált egyének arányából nyert százalék alapján vettetik ki az egyes sorozó járásokban összeirt hadkötelesek számarányában, addig az összeirt hadkötelesek sorába a védtörvényhez kiadott utasítás értelmében nemcsak az elővezetettek, hanem a távollevők hadkötelesek is felveendők, a minék természetes következménye, hogy a kivetett ujonczjutalék hátraléka évről-évre növekszik.

Az összeírásnál ugyanis a távollevők is figyelembe vétetnek, míg a kivetési kulcs kiszámításánál csak az elővezetettek száma az irányadó, mely körülmény meggyeinkre annál súlyosabban nehezedik, mivel a sorozó bizottságok az elővezetett hadköteleseknek a nagymérvű amerikai kivándorlás következtében esékély számára való tekintetből s a kivetett jutalék lehető kiállítására a vizsgálatnál kevésbé szigorúak, mint más meggyekben, hol a kiállítandó jutalék a válogatás esetére is biztosítva van, s így a hadképességi százalék megerőségen fokoztatik.

Ennél a dolognál legkiválóbban hátrányára van meggyeinknek községi előjáróink köztudomású tudatlansága, amennyiben az azok által összeirt hadkötelesek száma sohasem felel meg a tényleges állapotnak, mert míg egyrésztől sok olyat vesznek fel az összeirtottak sorába s ezáltal igen természetesen szaporítják a jutalékokat, kik már elhaláloztak, másrésztől a tömeges és ki nem puhatolható, teljesen ösmeretlen hadkötelesek nyomozására is a szó legszorosabb értelmében képtelenek s ezeket is jó lélekkel felveszik az összeirtottak sorába.

Legelsőben tehát nemcsak az amerikai kivándorlást kellene megszüntetni, hanem községeink előjáróságait is in capite et membris reorganizálni Beszéljenek különben a rideg számok.

TÁRCZA.

Réthy Lauráról.

Mindennek van tavasza. A természet évenként megismert négy gyermekével s ezek legifjabbika a tavasz: az élet nem zajlik le négy évszak nélkül s közülük a tavaszhoz — a gyermekkorhoz fűzőnek legszebb emlékeink. S mi a színész tavasza? Mi a színész gyermekora? Azon napok egymást utánja, melyekben — talán hosszas küzdelem árán — először lép az élet deszkáira úgy, hogy tehetségéről egyet-mást suttognak, jövőjéről szépet jósolgatnak, szóval azon időszak, melyben a sandalokat levettjük, a kis cipőket felölthetjük és cothurnusról álmodhatunk.

És e korban a legboldogabbaknak érezzük magunkat. Előttünk a pálya, Hercules-uton állunk, de az elhatározás oly szilárd, hogy csak előre törhetünk. Jelszavunkhoz híven kibontjuk a zászlót, mindig előbbre és előbbre hatolunk s ha akarunk tántoríthatlan, elérjük a vágyak Eldorádóját, a küzdelem netovábbját, a célt, az élet második korszakát: a nyarat. A helyzet urai leszünk, a jövődőlés beteljesül, a bimbó kifakad, a tehetség teljes valójában előttünk áll s babérokat gyűjt a késő őszre.

Réthy Laura, a városunkban időző szintársulat tagja most a tavasz napjait éli. Három-négy évvel ezelőtt senki sem merete volna mondani, hogy a kezdő a színészetben csak a tavaszt is elérí;

E végből hivatkozunk a 67-ik gyalogezred hadkiegészítő kerületéhez tartozó Liptó-, Szepes- és Sárosmegyék adataira.

Ugyanis a legutóbb végrehajtott általános népszámlálás szerint: Szepesmegye lakosságának száma 172.881, Liptómegyéé 74.758 és Sárosmegyéé 168.013, míg az összeirtott hadkötelesek száma a mult évben nálunk 5290, Szepesben 4786 s Liptóban 1968 volt.

Összehasonlítva e számarányt, kitűnik, hogy míg Szepesmegyében minden 1000 lakosra mintegy 27-5 s Liptóban 26 összeirt hadköteles esik, addig meggyeink minden 1000 lakosára már 31 összeirt hadköteles jut s a majdnem 5000 lélekkel nagyobb Szepesmegyében 504 hadkötelessel kevesebb van összeirtva, mint nálunk.

Tekintetbe veendő még továbbá az is, hogy míg Sárosmegyében az összeirt hadkötelesekből 2367 egyén maradt távol, addig Szepesmegyében csak 939, Liptóban pedig 508 összeirt hadköteles nem jelent meg a sorozásnál.

Igen üdvös dolgot végzett tehát a legutóbbi meggyei közgyűlés, midőn az alispán e tekintetben tett indítványát határozattá emelte s kimondta, hogy felterjesztés útján kérelem intéztessék a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz, miszerint ezen a megye aránytalan s évről-évre nagyobb megterhelésével járó házi ezredünk s honvédszázalajunk fennállását veszélyeztető eljárás megváltoztatásával, midőn a távollevőket az ujonczösszeírásból kihagyni nem lehet, a fennálló rendelkezést oda módosítani kegyeskedjék, hogy a hadképességi százalék kiszámításánál az ujonczösszeírásban amugy is kitüntetendő távollevők s illetve a sorozó bizottságok elé nem állított hadkötelesek is figyelembe vétessenek.

Adja az ég, hogy felsőbb helyen is megerősítést nyerjen ezen egészséges, üdvös indítvány!

Az ügyvédi kar függetlenségéről.

— Az eperjesi ügyvédi kamara elé terjesztett indítvány. —

Lapunk mult számában röviden jeleztük, hogy az eperjesi ügyvédi kamara legutóbb megtartott ülésében többek közt szóba került egy az ügyvédek függetlenítésére vonatkozó indítvány is, melyet ügyvédi kamaránk a f. évi augusztus hó 27-én Budapesten megtartandó országos ügyvédi egyesület elé szándékozik előterjeszteni.

vasszorgalma, kitartása, igyekezete azonban legyőzte a legnehezebb akadályokat is és ma bátran, habozás nélkül mondhatjuk, miként a virág kifakadt, mert Réthy a legjobb uton áll arra nézve, hogy rövid időn belül az ország elsőihez felküzdeje magát. Merész állításnak látszik, de az eddigi haladás után itélve egy kicsit sem sántikál.

Figyelemmel kísértük a színpadra lépés első phasisát — a népszínházban. Bagatelle tündér a „Karácsonyfa” című kiállításos darabban volt az első nagyobb szerep, melyben magát a világ ítélőszéke előtt bemutatta. Réthy ekkor még csak 15 éves kis leány volt s le tudta győzni azon nehézséget, mely az első szereppel a lámpaláz tekintetében karöltve jár. A második fellépés már bátorságról tanuskodott s a többi? Teljes otthoniasságot áruktól. Ez volt a kezdet, a tavaszi nap első fényugára.

A siker láttán a kedv nőttön nőtt, a vágy határt nem ismert: csak térre volt szükség, melyen a tehetség érvényt tudjon magának szerezni. Ezt is megtalálta: „Isten hozád”-ot mondott a fővárosnak s a vidékre ment — a színészet iskolájába. Tanult s nem eredmény nélkül, mert szerepeinek száma mind nagyobb lön. A régiebb operettek s népszínművek második-harmadrendű partijeit a kis Réthyben csakhamar ügyes képviselőre találtak s ezek révén valósult meg Gáspár apó szép mondása: „Kicsiből lesz a nagy!”

Az első sánc megostromoltatott, az út egyengetve volt s Réthy ezen biztos léptekkel haladt előbbre, mindig előbbre. Előttünk fekszik azon szerep-névsor, mely színészetének csesemőkorát

Az eszme nemesak annyira fontos, hanem egyszermind s ürgetés természetű is, amennyiben annak keresztülvitele hivatva van az ügyvédi karra súlyosodó mindazon számos bajt orvosolni, mely az ügyvédség elnyomatására, tekintélyének megsemmisítésére és fejlődésének lehetetlenségére mintegy, mondhatnók, következetességgel létesített eddig s a mely bajok ellen az ügyvédi kar erejének elszigeteltsége mellett hasztalanul küzdött, miért is épen nem végzünk hasztalan munkát, midőn az életre való indítványt, tágabb körben való megismerés végett is, egész terjedelmében közöljük.

Az indítvány, melyet az eperjesi ügyvédi kamara az országos ügyvédi egyesület elé szándékozik terjeszteni, következőleg hangzik:

I.) Mondja ki az országos ügyvédi egyesület, hogy ezáltal minden tevékenységet, minden hatását és befolyását csak azon egy ezél felé irányozza, mely az ügyvédség létkérdésével és függetlenítésével szoros kapcsolatban áll, következőleg, hogy minden más kérdésnek a tárgyalása — ezen füzél eléréseig — a napirendről levétetik.

II.) Mondja ki az országos ügyvédi egyesület és ez irányban tegyen megfelelő felterjesztést is a képviselőházhoz: hogy az ügyvédi rendtartás revízióját, illetve módosítását az ügyvédi kamarák autonómiajának és az ügyvéd függetlensége elvének szigorú érvényre emelésével, a védő ügyvédek államilag való díjazásával és az országos ügyvédi nyugdíjalap létesítésével az alább kifejtendő irányelvekhez képest elodázhatlan szükségnek tartja.

A gyakorlati életnek és az ügyvédség jogosult igényeinek egyáltalán meg nem felelő jelenlegi ügyvédi rendtartásunk módosításánál — jelszavunkhoz híven — követeljük:

A) Hogy az ügyvéd azon bilinesekből, melyekben a bírósággal szemben áll, vagyis a bíró domináló fölénye fölül teljesen és valóban felszabadíttassék; ehhez képest megszüntetendők tartjuk a bíró azon hatalmát, hogy ügyvédet hivatalos működése köréből kifolyólag tett szóbeli vagy írásbeli nyilatkozataiért bírsággal sújthasson, az ügyvéd feletti fegyelmi bíráskodás ily esetekben is az ügyvédi kamarák hatáskörébe utaltatván; megszüntetendők tartjuk az ügyvédi munkadíjaknak a bíróság általi önkényes megállapításának a jogát és kívánjuk, hogy vagy általános, a bírót feltétlenül kötelező díjszabályzat létesíttessék, vagy pedig az ügyvédi kamara feljogosíttassék hogy akár az ügyvédeknek,

megörökíti s rövid időn belül óriási eredményt kell konstatálnunk. Semmitől sem visszariadva, a győzelem biztos tudatában követte ideálját, a nemesítő műzsát, mert érezte, hogy a jutalom nem marad el. S nem esalódott: a múzsa homlokán esékolta s e esék képezte a határt mult és jelen között.

Kolozsvár, Szeged voltak a mindinkább haladó tehetség édes otthonai, ezekben élte át az aranjuzei szép napokat. A gyermekekzipők pihentek, Réthy Laura pályáján egy lépéssel előbbre jutott. Ereje megmérkőzött a nagyobb, nehezebb szerepekkel s diadal volt minden fellépése. Koszorú, virág hullott lábai elé, gazdag ajándék volt az igyekezet elismerő jutalma. Még most is féltett kincséket őrizi e szép kor értékes emlékeit és dobozok halmaza rejtegeti a világ szeméi elől a szebbnél-szebb szalagokat, ily bátortás, ily üsztökélés megtermi gyümölcsét! S ez meg is termett.

Alig három évi távollét után visszatért a fővárosba, a budai színpadra. A magyar metropolisz álmodai sem merete, hogy a „Búzavirág”-ban az egykori tündért üdvözli, s ha soha, úgy ekkor győző lehetett meg arról, hogy a kitartás, az akarat, a szorgalom hálás kenyér. A budai napok egy kész színésznőt s énekesnőt áruktak el Réthy repertoír-ja ekkor már nagyon gazdag volt s minden egyes szerepével úgy a népszínműben, mint az operetben meglepett és hódított. A közönség csakhamar kedvencevé avatta föl s minden alkalommal kitüntetésben adott érvényt jól megfontolt elvének, elhatározásának.

akár az általa képviselt félnek, ha egyik vagy másik a bírói megállapítással megegyezve nem lenne és a költségeknek az ügyvéd által képviselt fél ellenében való megállapítását a kamaránál kérelmezi — ez ezen költségeket megállapíthatja, a kamarától a fellebbezést a curiához történő meg. Azon ügyvédi költségeket, amelyek a perben vagy az eljárás alatt felszámítás tárgyát nem képezhetik, az ügyvéd saját fele ellenében feltétlenül az ügyvédi kamara legyen hivatva megállapítani.

Megszüntetendő a bíróságnak a gondnok vagy védő kinevezésében eddigi önkényes és gyakran méltó felháborodást keltő eljárása, és a bíróság kötelezendő ezen kinevezéseknél az ügyvédi kamara által előzetesen megállapított sorrendnek szigorú megtartására és hogy e részben a netáni kedvezés teljesen kizárassék, kimondandó, hogy ha ugyanazon egy ülésben több gondnok vagy védő kirendelésének a szüksége forog fenn, előbb ama ügyben történjék a kirendelés, a melynek az iktatószáma kisebb, t. i. korábbi.

B) Kívánjuk, hogy az ügyvéd, ha hivatalból nevezetik ki védőnek, ebbeli működéséért díjaztassék, mert nincs értelme annak, hogy a közérdek szempontjából működő ügyvéd — legyen az az egyetlen személy, a ki ingyenesen fáradni tartozik, holott az orvosok, a szakértők vagy tanúk az államkincstárból nyerneik idővesztésükért kárpótlást illetve díjazást.

C) Követeljük, hogy nyilván igazságtalan ügy védelmére vállalkozó, vagy hivatalos működése körében — meggyőződése és jobb tudomása ellenére — valótlan állításokat közzéadjon az ügyvéd, hivatalból is üldözendő, fegyelmi uton megbüntetessék, sőt ismétlés esetében az ügyvédekétől eltiltassék, követeljük pedig ezt azért, mert az ügyvédek irányában bizalmatlanság és hiánya az ügyvédi tekintélynek, részben onnét is származik, mert néhány ügyvéd teljesen félreértve magasztos hivatását, oly ügynek diadala juttatására engedí magát eszközül felhasználhatni, mely már az ő saját meggyőződése szerint is igazságtalan, tehát az ellenfél vagyonára intézett merényletet képez; más ügyvédek megint különös virtust helyeznek abba: még oly tényeket is tagadásba venni vagy oly tényeket állítani, a melyek kapott információikkal, meggyőződésükkel és jobb tudomásukkal éppen ellenkeznek, ennek pedig szomorú következménye az, hogy az ügyvédekkel szemben a nagy közönség és különösen a bíróság az ügyvéd önértékét mélyen sértő magatartást tanúsít, t. i. inkább hajlandó az ügyvéd szavában kételkedni, mint annak hitelt adni, minél fogva az ilyen ügyvédi vétség szigorú és hivatalbóli megtorlást igényel.

D) Kívánjuk az ügyvédi rendtartásba felvéteni: egy országos ügyvédi nyugdíjalap létesítését.

Első pillanatra ezen kívánságunk azon benyomást teszi, mintha az nem lehetne tárgya az ügyvédi rendtartásnak illetve törvényhozási intézkedésnek, de ha tekintetbe vesszük, hogy az ügyvéd a bíróságoknál szintén egyik faktora, ha tekintetbe vesszük, hogy a jó igazságszolgáltatás érdeke nemcsak a bírónál, de az ügyvédnél is, annak teljes függetlenségét vagyoniilag is — mulhatlan megkívánja, ha tekintetbe vesszük, hogy az államhatalom mintegy kötelessége az igazságszolgáltatás tényezőire a felügyeleti jogot gyakorolni és ha tekintetbe vesszük, hogy a bírák nyugdíjazása törvényhozásilag rendeztetett, kétségtelennek tűnik fel, hogy az ügyvédi nyugdíjalap kérdését is csak törvényhozásilag az ügyvédi rendtartás keretében lehet megoldani; minden félreértés kikerülése végett

azonban itt azonnal kijelentjük, hogy e részben semmiféle állami segítyt igénybe venni nem szándékunk.

Az országos ügyvédi egyesület tárgysorozataiba ügyvédi segélyalap létesítése lett felvéve, melyet mi azonban elejtvén, e helyett országos ügyvédi nyugdíjalap alapítását indítványozzuk.

Ügyvédi nyugdíjalap nemesak hogy az ügyvéd méltóságának jobban felel meg, de egy ily célú tekintélyes alap létesítése mulhatlanul erős faktort képezne az ügyvédi kar önállóságának és tekintélyének a növelésére, miglen a segélyalap fogalma éppen az ellenkező hatást szülné.

Az országos ügyvédi nyugdíjalap már elnevezésénél fogva hivatva lenne: az ügyvédek keresetképtelensége esetében illetve annak özvegyét a megélhetés nehéz gondjaitól megóvni, az által, hogy neki az alaplól rendes évi nyugdíj engedélyeztetik.

Maga az alap alkottatnék a) az ügyvédi kamarákhoz már eddig befolyt és ott külön kezelt bírságösszegekből,

b) az ügyvédekre ezentúl kirovandó bírság-pénzekből és

c) a kamaráknál bejegyzett ügyvédek évi kényszer-járulékaiból.

Az ügyvédi kamaráknál jelenleg bejegyzett ügyvédek száma tesz körülbelül 4000-et, minél fogva aránylag rövid idő alatt tekintélyes alapot sikerülne teremteni, mert ha az évi járulék 10—15 forintban állapítatnék meg és ha az első három év alatt az alaplól semmi fizetések nem engedélyeztetnének, ezen alap a bírságokkal és kamatokkal együtt három év múltával 150.000 esetleg 250.000 forintra fogna felmenni, mely tökéletes kamataiból, továbbá az azon túl befolyandó bírságösszegekből és a tagok évi járulékaiból lennének fedezendők, azután — magától érthetőleg az illető kamara meghallgatásával — a nyugdíjak engedélyezendők, megjegyeztetvén, hogy a tagok évi járuléka az államadóval együtt vagy annak módjára lennének behajtandók.

III. Indítványozzuk a zugírászat elleni eljárásnak nemesak szigorítását, hanem oly törvényhozási intézkedést mely a zugírászkodást lehetlenné téve, azt végkép megszüntetni képes.

A zugírászat hazánkban talán sohasem virágzott úgy, mint virágzik ez időszert.

Emberök, kik tanulmányaikat bevégezni képesek nem voltak, kik sem erkölcsi, sem vagyoni felelősséggel senkinek sem tartoznak, kik a zugírászkodás jövedelme után állami adót nem fizetnek, elárasszják a bíróságokat és a telegkönyvi hatóságokat beadványaikkal, a tudatlan népet kizsarolják, annak ügyeit — nagybárá néha helyrehozatlanul — elrontják és a népet legtöbb esetben kárba döntik.

A zugírászat megszüntetése tehát nem is annyira ügyvédi, de a megszarolt tudatlan népre való tekintettel — közérdek, minél fogva követeljük, hogy a zugírászat megszüntetése tekintetében mondja ki a törvényhozás, hogy a bíróságok vagy a telegkönyvi hatóságok csak az esetben fogadják el a beadványokat, ha azok ügyvéd által ellenjegyezve vannak, továbbá, hogy üzletszerű zugírászkodásnak tekintetik, ha a sommás eljárásban megengedett esetekben, vagy a járásbírságokhoz tartozó kisebb polgári ügyekben a perfelek egyikét vagy másikat — nem ügyvéd két hónapi időköz alatt ismételve képvisel.

Ezen itt kitézett cél elérésére sorakozunk, — minden kartárs a maga hatáskörében iparkod-

jék következetes és szívós kitartással ezen feladat megoldását elősegíteni, ne engedjünk jogos követelésünkben lealkudni semmit és összműködésünket a siker fogja koronázni, mely az ügyvédségre koralkotó momentumot fog képezni.

Reméljük, sőt erősen hisszük, hogy ezen üdvös indítvány kivétel nélkül élénk visszhangra fog találni az ügyvédi kar minden egyes tagjánál: — s abban is erősen bizunk, hogy az általa létesítendő intézkedés is kevés vártatva megtermi a maga nemes gyümölesét, — s az ügyvédi kart azon polezra fogja emelni, mely azt műveltség társadalmi állása és magasztos hivatásánál fogva méltán megilleti.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Országos kiállítás.

Tudnivalók a látogatás elő t. A kiállítási terület a látogató közönség számára reggeli 8 órától éjjeli 11 óráig, a kiállítási épületet pedig reggeli 9 órától esti 6 óráig vannak nyitva. A terület és az épületek meggyújtását, valamint elzárását háromszori harangozás jelzi. A távozás eskis az e célra kijelölt kapukon van megengedve, a váltott jegyet csak egyszer lehet használni. A dohányzás a kerti helyiségeken és vendéglőkön kívül mindmütt tiltva van. Botot, esomagot, kosarat, batyut, utazótáskát, a kiállításba vinni nem szabad. Hymenű tárgyakért a ruhatarban darabonként 10 krt kell fizetni.

Belépő jegyek. A kiállításra a következő belépő jegyek kaphatók: hétköznap 50 kr., vasárnap 30 kr., katonák s egyszerre érkező nagyobb társaságok 20 krt fizetnek. Lehet jegyeket bérelni is és pedig az egész május—októberi időszakra 12 frrtal és 8 frrtal, továbbá egy hónapra 5 frrtal.

Az időleges kiállítások sorozata a következő: Május 5—10. Baromfi-, tengerinyul- és ebkiállítás; május 10—20. Első tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldségkiállítás; május 20—30. Tenyészjuhkiállítás; június 10—20. Második tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldségkiállítás; július 1-től augusztus 10-ig: Iparosgeödek és tanulók munkakiállítás; augusztus 15—25. Nyári virág-, gyümölcs- és zöldségkiállítás; augusztus 20—30. Elő méhek kiállítás; szeptember 1—8. Tenyész-sertéskiállítás; szeptember 1—10. Tenyész-szarvasmarhakiállítás; szept. 1—18. Hízott sertéskiállítás; szept. 10—20. Tejgazdasági termékek kiállítás; október 1—15. Őszi virág-, gyümölcs-, szőlő- és zöldségkiállítás; október 5—10. Lókiállítás.

Kiállítási sorsjáték. A nyerepmennytárgyak értéke egy negyed millió forint. És pedig a főnyeremény 100.000 forint, 1 nyerepmenny 20.000, 1 nyerepmenny 10.000, 1 nyerepmenny 5.000, 1 nyerepmenny 4.000, 1 nyerepmenny 3.000, 1 nyerepmenny 2.500, 1 nyerepmenny 2.000, 2 nyerepmenny 1.500, 10 nyerepmenny 1.000, 10 nyerepmenny 600, 10 nyerepmenny 500, 15 nyerepmenny 400, 20 nyerepmenny 300, 25 nyerepmenny 200, 110 nyerepmenny 100, 140 nyerepmenny 50, 150 nyerepmenny 30, 500 nyerepmenny 20 és 3000 nyerepmenny 10 frrt értékkel. Egy sorsjegy ára 1 forint. Megrendelhető és kapható e lap szerkesztőségében is, mely 1 frrt 5 kr. beküldése mellett a sorsjegyet bérmentve adja postára.

Csoportbeosztás. A kiállítási tárgyak 32 fő csoportba, 3 pótkiállítási csoportba és 14 időleges kiállítási csoportba vannak sorozva. E csoportok a következők: 1. Mezőgazdaság és mezőgazdasági szakoktatás, 2. Kertészet és szőlőszet, 3. Élelmiszer, állattenyésztés, hizlalás, 4. Állati termények, 5. Erdészeti, erdészeti szakoktatás és vadászat, 6. Bá-

A téli szerződés Kassára hivat, a színészet bősége, valódi műértő közönség székhelyére. E város állította ki számára az önzetlen, érdek nélküli bizonyítványt. Már a második fellépés irányadó volt a megkedvelésre, mely aztán hét hónapon át nem hogy esökkent, de fokozódott. Hosszúra nyúlték, mindazon szerepeket elsorolni, melyek általa nyertek éltet úgy, hogy a kassaiak előtt feledhetetlenek lőnek. A népszínmű drámai s víg alakjai, az operettek komoly s pajzán elsői jobb kezükbe nem is kerülhetek. E közkedveltség legeklatánsabb bizonyítéka egyébként két jutalomjátéka, melyekhez a színház kicsiny volt s melyeken a sok koszorún és eskoron kívül százakat érő ajándékokkal lepte meg a hálás közönség.

Ily hír előzte meg Réthy Laurát, mielőtt falaink közé jött s nem érdem nélkül, mert alkalmunk nyílt ennek valóságáról meggyőződni. A „Buzavirág” Lidije, a „Vadgalamb” Riezája, „Csi-csóné” s az operettek közül Marianna (Eleven ördög), Adél (Bőregér), Katrina (Rip-Rip), a „Tarrantella dalt” éneklő Sora (Gasparone) e rövid saison-ban nagyon is megismertették velünk a kis Réthy Laurát. Ujabbban már az elsőrendű operetteszerepeket is tanulmányozza s hétfőn megtartandó jutalomjátéka alkalmával ezek legnehezebbikének egyikét, Serpolette-t játsza el a mindig kedves maradó „Kornevillai harangok”-ban. Az operette mindenki előtt ismeretes és ki Réthy Laurát látta s eddigi haladását figyelemmel kísérte, utágonoldás nélkül vallja be, miként a cornevillai kis, ideoda tekintgető fürgé leánykát kifogástalanul, élet-hűen fogja személyesíteni, színpadra hozni.

Réthy Laura esimes színpadi megjelenés; egyéniségében rejlik valami, mi őt kedvessé teszi.

s ezen színpadi kedvességét Réthy az életbe is átviszi. Leveti a színésznő köntösét s velünk él, mozog, nevet, mulat, mintha csak a mi családunk tagja volna. Hangja erőteljes, kellemesen csengő, nem esoda tehát, ha ismételve és ismételve látni s hallani óhajtjuk. A szerephez mért játéka mindenkit kielégít; meglátszik azon, hogy teremteni és alakítani is akar. Hallgat a szívre, követi a felfogást s e két tanács után jeleníti meg alakjait, jellemeit. Ezzel azonban nem mondtuk, hogy művésznő. De azzá lehet, ha a kedv, a vágy állandó marad, a kitarás, szorgalom nem lankad és — — — A toll megakadt, nem folytatja a múlt álom megvalósítását czélzó gondolatmenet. —

Nemzetiségünk megőrzésének történeti alapjai.

Irta: Osváth Kálmán.

A mi az élőfa gyökere és ága, s a föld és légkör egymásra, ugyanaz a történeti alapok megőrzése a nemzetekre nézve. Atültetni akarni a kinőtt fát régi helyéről anyni, mint létét koczkatni. Elfeledni a nemzetnek ősi hagyományait; fejlődésében böles alkotásait alapul meg nem tartani, anyni, mint sorsát kérdés, sőt kétség tárgyává tenni.

Anthaeusról azt tartja a rege, hogy ellenének a földről fel kellett emelni, ha őt legyőzni akarta, mert míg lábai a földet érinték, legyőzhetlen volt. Ily eróadó föld ránk nézve a történeti alapok. S a legelső épen maga a hazai föld. Egy nép akkor lesz önálló nemzetesaláddá, midőn maga számára földet és hazát szerez és annak szükséges politikai és közműveltségi intézményeket adván, egységes

állammá teszi s mint ilyet saját nevével nevezi el. Mihelyt azt megcsókítani engedí vagy kéziből kibocsátja; lassanként gyöngül, létalapa meging, ahhoz való jözezime erejét elveszti, míg a őjára lenni egészen megszűnik. Ezt nemesak a nemzetek és országok, de a nemzetségek története is bizonyítja. Bizonyítja legközelebből számos magyar hírneves nemzetségek már ma csak a könyvekben és történetekben élő emlékezte. Terjedelmű brtkon, egykor virágzott nemzetségek gyöngültek és enyésztek el azon okból, hogy birtokaikat eladogatták vagy elidegenítették engedték. A birodalmi önállósát is részeik épsége föltételezi; pabda rá elég van a régibb idők történeteiben; ujabbban a nyelv- és Törökország.

A mily hálás szívvel emlegeti az utó nemzedék ezer évig a honszerző ösök érdemeit s vitézi dícsőségét; oly átokteljesen nehezül a késő kor károhozható véleménye azokra, kik a hon fölét könynyelműség, fényűzés s jövedelmeikkel arányban nem álló költés által elpazarolják. E bünyőség tetőpontját éri akkor, midőn az így elpazarolt birtokok nem rokon kezekre jutnak, a mi vegyes népességű országokban oly sokéül fegyver, mely mindenfelé csak sebet vág, olyat, mely az életet pusztítja, anélkül hogy bármi jót eszközölne. Más szerencsétle ségeink közt szinte legfájóbb szívvel kell néznünk a magyar birtokoknak naponként sürűben előforduló elidegenítését és gyakran olyanok kezére való jutását, kiknek nemzeti geniuszok az üzérkedés, s nem a hantok és barázdák türelmes forgatása, és a kik nem e földnek lévén születt, lehetetlen hogy azt édes anyjukként szeressék. Midőn egy vagy más vagyonos úr birtokait eladja, úgy tűnik elő, mintha a magyar haza fölabroszából egy-egy szép darabot vágna ki; mintha koronánkól megannyi drága követ venne ki és dobná

nyászat és kohászat 7. Vegyészeti ipar. 8. Élelmiszerek, mint iparezidék. 9. Bor és egyéb szeszes italok. 10. Anyag- és üvegyipar. 11. Vas- és fémipar. 12. Faipar. 13. Bőripar. 14. Papirosipar. 15. Fonó- és szövőipar. 16. Ruházati ipar. 17. Butoripar és dekoratív lakásberendezés. 18. Arany- és ezüstműves cikkek, ékszerek, díszműipar és apró-árak. 19. Sokszorosító műiparágak. 20. Zenészet. 21. Tudományos eszközök és műszerek. 22. Építési ipar. 23. Járművek. 24. Gépipar. 25. Közlekedésügy. 26. Hajózás és tengerészet. 27. Honvédelmi felszerelés. 28. Egészségügy. 29. Hazi ipar. 30. Iparoktatás. 31. Nevelés s közoktatás. 32. Képzőművészet. — Pótkiállítások: I. Műipari régiségek. II. Munkakiállítás. III. Külföldi tárgyak.

Eperjesi színház.

Hiába beszélünk, hiába buzdítunk. — szavaink a puszta hangzottak s hangzanak el. Csóka Sándor tömeges pártolásra méltó színtársulata a legjobb darabokat üres, avagy már csodával határos, ha félig telt ház előtt játsza. Nem tudjuk, hogy mire magyarázzuk közönségünk e példátlan közönyét, hanem azt az egyet kijelentjük, hogy bizony-bizony nagy idő telik bele, míg intelligenciánknak ezen a színpártolással szemben tanúsított indolenciája magyar színgazgatónk előtt feledésbe megy!

Szombaton, e hó 2-ikán „Rosenkranz és Guldener“ című 4 felvonásos vígjáték került színre, meglehetősen telt ház előtt. Az előadás összességében jól betanult volt. A közönségnek mindvégig tetszett az előadás. Balassa (Santfleben) a kalandszomszjas tourisztát természetesen hűséggel játszta. Follinus (Rosenkranz) bárója — mint rendesen — kifogástalanul volt alakítva. Tolnay (Ernö) s Deréki (Liebenstein) helyüket állták. Tolnayné keeses s élénk Clarisse volt. Mikei (Schmällich) és Veress (Düring) alakításai szintén nem eshetnek kifogás alá.

Vasárnap, f hó 3-án „Csiesóné“, Hetényi B. népszínműve. Az est hőse Réthy Laura volt, ki a cím szerepben kedves játéka s énekével teljesen meghódította a közönséget. Különösen sikerült I. felvonásbeli jelenete, midőn kezét „truezból“ Csiesónak adta. A II. felvonásban pedig mint kaczer, kacziás menyecske pártatlanul alakított. Csige Lajos a szerelmét szívében elfojtó kádárlegényt szintén élethűen s jó felfogással adta. Hozzájárultak az est sikeréhez: Follinus (Móricz), Mikei (ügyvéd), Tolnayné (Katicza) s Deréki (Csiesó). Közönség esekély számmal.

Május 4-én Znojemszky Gyula karnagy jutalomjátékául Strauss operetteje „A böregér“ — ugyancsak esekély publikum előtt. Különösen ki kell emelnünk Fratta Vilma (Rosalinda) játékát, ki jól iskolázott, szép lágy hangját igen szépen érvényre juttatá ez este. Némethnek (Alfréd) szép tenorja ez este is hódított. Réthy Laura (Adél) fúrge, esiesergő, kedves kis szobaleány volt. Mikei (Eisenstein) és Follinus (Franke) egészséges komikus játékokkal sok derűtséget keltek.

Kedden, május hó 5-én színpadunkon először került színre „Lili“, francia énekes bohózat — majdnem üres ház előtt. Igaz ugyan, hogy a darab egy kissé frivol, azonban eltekintve ettől, maga az előadás a legjobbak közé tartozott. Ez este is leginkább Réthy Laura könnyed játéka s kedves éneke tetszett a közönségnek, ki kettős szerepét (Amálie és Antonie) bravórral oldotta meg. Follinus (Plinhard) kitünően alakított, úgyszintén Balassa (Bom-

pán professor), Peterdi (de la Grange báró) és Mikei (Sainte Hypothese gróf).

Május 6-án Verő György komikus jelenetekben gazdag, pezsgő humoru 3 felvonásos vígjátéka „A műkedvelők“ — da capo majdnem üres ház előtt. Első sorban Peterdi (Ravasz Pál), Tolnayné (neje Aranka) s Cs. Szabó Ilka (Eszményi Élla) játékát kell kiemelnünk. Tolnayné a naiv, engedelmeskedő menyecskét pártatlan kedvességgel adta, valamint Szabó Ilka pompásan színezett a kaczer hölgy szerepében. Peterdi routinnal s teljes megelégedésre játszott. Balassa Bájvölgyi Tihamérja túrlmlesztett komikus egy alak volt s Follinussal (Keserü Tóbiás) együtt ugyancsak megnevetették a gyér közönséget. Kifogástalanul alakítottak: Tolnay (Herendi Oszkár), Tökés Emilia (Bodorné), Szirmayné (özvegy Ravaszné) s Torday Mariska (Mariska, Ravasz huga). Ugy a darab mint az előadás méltán megérdemelte volna a telt házat.

Csütörtökön, május hó 7-én, Németh János, a társulat jeles tenoristájának jutalomjátékául a „Koldusdiák“ került színre, ugyanazon szereposztással, mint előbb. Németh J. a cím szerepét — mint már első alkalommal tapasztaltuk — bravórral adta s szépen esengő, erős tenorjával ugyancsak brilirozott. Sajnos, hogy még ily előadásnál is azt kell konstatálnunk, hogy a ház csak félig telt meg. Eltekintve attól, hogy a darabot már többször adták színpadunkon (a mely különben oly kedves zenéjű s kitünő szövegű operette, hogy minden a szép iránt érzékelt bíró ember akár-hányszor is végig nézi s hallgatja!), közönségünk legalább a jutalmazandó iránti tekintetből jelenhetett volna meg nagyobb számban, ez által kimutatni igyekezvén azt, hogy Németh János, mint a társulat legderékabb tagja s jeles tenoristája, méltán s jogosan elismerést érdemel. A mi intelligenciánknak abban leli kedvét, hogy meg nem jelenése által tüntet, mondhatunk azt in lapunkban a részvételségről akármit, mosolyognak egyet s egykedvűen rámondják, hogy „Spongyát rá!“

Külfélék.

Kinevezések. A helybeli m. kir. postahivatalhoz Simsaymer Aurél postiszt helyébe Szentistvány Géza, gyakornok nevezetett ki. — Gallér János, szabadkai pénzügyi fogalmazó gyakornok, ki városunkban végezte a gymnasiumot s s jogot, II. oszt. pénzügyi fogalmazóvá nevezetett ki.

Réthy Laura holnapi jutalomjátékára, a mint halottuk, a kassai joghallgatók átrándulnak városunkba.

A tisztikert megnyitása. A tisztikert, melyben nyaranta oly kedélyesen elmulat városunk intelligenciája, szerdán nyitják meg ünnepélyesen. A belépésre vonatkozólag a múlt évi jegyek vannak érvényben. A ki azonban metalán elvesztette volna jegyét, avagy nem kapott olyat s igényt tart rá, Köhlig Ede alezredes urhoz, mint a kerti mulatságot rendező bizottság elnökéhez forduljon. Megjegyezzük még, hogy dadáknak a gyermekekkel csak a jeggyel bíró szülők kíséretében szabad bemenniök. Ez utóbbi intézkedést különösen azért kellett megtenni, mert tapasztalták, hogy gyakran egész csoport dada s gyerek lepte el a kertet, kiknek különben nem lett volna szabad bemenniök.

Közgyűlés Az eperjesi ügyvédi kamara Kubinyi Aurél elnöklété alatt f. hó 20-án tartja évi rendes közgyűlését, mely alkalommal elő fog terjesztetni a lapunk mai szímba egész terjedel-

lasi jogot, önjószántából, a nemzeti erő sokszorozás s nagyobb jólét eszközése végett e haza minden lakójára kiterjesztette; ezzel a kor szabadabb szellemének, vele egyházja és sors testvéreink s magában a szabad földműves népben egy a korábinál sokkal szélesebb körre kiterjedt műveltség igényeinek tartozott. De igenis panasz emelendő az u könnyelmű felfogás ellen, mely szerint birtokosaink egy része földbirtokát szerfelett kevére becsüli, mostoha módon kezelteti s nem úgy meggondolatlanul elvesztegeti. Hogy ma már törvény gátoljon egy vagy más népfajt a birtokszerzésben, annak kívánása szükkeblőség; de hogy a magyar földbirtokost a hazaszeretet, fajhűség és nemzeti kegyelet erkölcsi törvénye a birtokvesztetéstől visszatartóztassa — joggal kívánható.

Hát nem bíre-e a magyar értelmiség erkölcsi ereje és tekintélye ez árak báresak egy szalma-szálaeskat is gátol vetni? A mint a magyar törvényhozás két nagy időben meg tudta tenni, a mivel anyai paranesoló érdekeknek tartozott s a mi a nemzetet válságos bajok után még válságosabb eseményektől mentette meg, úgy mi a mostani időben, midőn mindenki átlátja, hogy csak a földbirtoknak kezeink közt tulnyomó kiterjedésében való megtartása tartja meg a magyar hazát továbbra is a magyarnál, — most nem lennénk-e képesek a mentő eslnakot megtalálni, s ha igen, nem lenne-e elég lelki erőnk és életösztönünk, annak evező lapátját önmegmentésünk végett kezeinkbe ragadni? Nem tudnók-e véghez vinni, hogy a bennünk levő erkölcsi erő és nemzeti életrevalóság által magunkat a bukástól harmadszor is megóvjuk?

Mindez egyedül attól füg, van-e még bennünk öseink nemes véréből vagy egy csepp; azon vérből, mely a hon szerzések pataként omlott s

mében közölt fontos indítvány is. Igen valószínűen minden változtatás nélkül fogadja el az ügyvédi kar s adandó alkalommal felterjeszti az országos ügyvédi egyesülethez.

Az „Eperjesi dalegyet“ a kassai dalárda zászlószentelési ünnepélyére Hörk József elnök vezetése alatt f. hó 23-án indul a déli vonattal. Az ünnepélyen a következő tagok vesznek részt: Hörk József elnök, Dobránszky Endre jegyző, Lillia Zsigmond pénztárnok, Schneider Antal karnagy, Beringer Károly, Bohus Pál, Borbély Béla, Dahlström Károly, Debrő Mihály, Dite Wenczel, Divald Lajos, Franer Ede, Frenyo Dániel, Fridéry Győző, Geyer Miklós, Glogovác Tamás, Grieger József és Tivadar, Gretzmacher Gyula, Kozlay József, Krisch Agost, Lipták Tivadar, Materny Imre, Meczner Zoltán, Nudzik György, Orbán József, Okályi Adolf, Puchy Pál, Palsák Sándor, Rith Gyula, Ratzenberger Ferencz, Szuhly János, Sachar Sámuel, Márcz Ignác, Ajtay Béla, Szakács Zsigmond, Winkler Adám, Ferjencsik József, Zboray Béla, Kasovszky József és Woloszinovics Gyula.

Baipatak József úr, kiről mult számunkban azt írják, hogy Németh J. jutalomjátékán, a „Koldusdiák“-ban Ollendort ezredes szerepét fogja játszani, közbejött, elháríthatlan akadályok miatt fel nem léphetett.

Statisztika Városunkban a mult hónapban összesen 46 egyén halt el (ezek közt 4 tényleges szolgálatban álló katoná), tehát 13 egyénnel több, mint a mult év ápril havában. Szomorú, de való, hogy városunk lakossága szaporodás helyett folyton apad, mely sajnós körülményt mi egyenesen és tisztán a rendetlen közegészségügyi állapotokra vezetjük vissza. Ezt kellene legelőször is rendezni városunkban, s akkor bizonyosan esőkkenne a halandósági létszám. A f. év január hó 1-től pedig a mult hó végeig összesen 166 egyén halt meg városunkban (ezek közt 5 katoná) Ezen szám adatok szerint Eperjesen a halálozás a lakosságnak 5¹/₁₀ %-át teszi ki. Hát biz ez egy kissé sok.

Tisztatlanság A regisztrálni szándékolat történet, nemcsak tisztatlanság, hanem rendőrelenes dolog, sőt igen bátran a közegészségügy elleni merényletnek is nevezhetnők. A saját szemekkel győződöttünk meg róla, hogy a gypmester f. hó 5-én esti 9, mond kilenc óraker végezte a pöcegödör kiürítésére vonatkozó munkáját a magyar-utcai Petrik-féle házban. Mir ez igazán nem mindennapi dolog s mindenesetre kellő világitásban helyezi városunk közrendjét. Egyáltalában nem értjük, hogy mikép lehet megengedni oly természetű munkát esti 9 óraker végezni a belvárosban s pláne majdnem nyári időben, midőn a közönség még javában sétál. Az egész magyar-utczán olyan átkozott bűz terjedt el, hogy a járókelők alig bírták kitartani. Nem tudjuk, valjon a városi hatóság tudtával történt-e ez, vagy nem, de annyit mégis egész nyíltan s egyenesen kimondunk, hogy első sorban az illető háztulajdonos kárhoztatandó s egész méltányosan erősen volna megbírságolandó azért, hogy ignorálva a lakosok s különösen a szomszédokat, esti 9 óraker tisztítja peczegödörét. Ha pedig a hatóság tudtával történt, akkor ilyesmi esakis dicső Eperjes városában történhetik meg. Maholnap megérjük, hogy fényes nappal fogják ezt az oesmány munkát végezni, a helyett, hogy legkorábban éjjeli 11 óraker kezdenék hozzá.

Nagy János, vagy annak törvényes örököseit keresi a városi kapitányi hivatal, hogy a városi tanácshoz részükre érkezett pénzeket átvegyék.

mely azt eddig megvédeni bírta! Azon vérből, mely irtóznunk ösztönöz az állapottól, hogy valaha szolgáló néppé aljasodjunk, hogy mint koldus és sehonnai, mások alamizsnájából éljünk? Ha van, akkor birtokainkat nem vesztegetjük el, ha pedig nincs, a magyarföld kápsira hányatása folyvást tartand s emigy sirunkat ön magunk megásván, lassu nemzeti sorvadás fog minket abba betemetni.

A magyar földbirtokos nagybórra magas polgári és katonai hivatalok jövedelméből, a mennyiben e hivatalokat most sem nagyon viseli, tudományból, mely után bizony igen töri magát, — ipar, kereskedelem és üzérkedésből, a mik ismét szokatlanok közöttünk, — nem gyarapítja vagyonát; jószáguk ből en kívül kevesen vesznek egy-két nemesb üzletből némi hasznót; ez is kevesebb, mint a mennyire szüksége van, mert természetnyének ára esekély, az adó pedig kiváltképen nyomasztólag hat a földbirtokra. O tehát birtokot nem szerez, sőt igen sok közülök folyvást eladogatja, avagy váltóadóságokkal terheli azt. A mint Saturnusról mondja a pogány hitrege, hogy fiait megette, úgy magyarjaink jelene is elnyeli a jövedőt; az apák, a fiúk és unokák jólét alapját assák alá. A birtokeladás országszerte szünetlenül foly s a vásárlók háromnegyede magyar kézből ki s nem azokba viszi a magyar földet; s ha az utolsó nagyobb lesz az elsőnél s a magyarság földbirtokterülete kisebb a többi népek birtok összegénél, nem meg ingott-e lábunk alatt a föld? Nem felemelt Anthaoussa lett-e nemzetünk? Nem történeti alapjaink legbiztosabbika porlott-e szét? Hazániai ne sietessük e baljós u idők bekövetkezését.

(Folyt. köv.)

Merénylet Görgey Arthur ellen. Görgey Arthurt visegrádi magányában bizonyos H. Imre nevű, budapesti tanuló a legutóbbi időkben ismételtelen meglátogatta, állítása szerint oly ezébből, hogy őt bizonyos, ellene kovácsolt kompromittáló dolgokra figyelmeztesse. Ugy látszik azonban, hogy az illető H. I. valósággal azért tette látogatását a tábornoknál, hogy ellene merényletet kövessen el. Tették végrehajtásához egy revolvert s számos töltényt vásárolt, azonban a döntő pillanatban sehelyesen volt bátorsága a merényletet elkövetni, míg végre egészen felhagyott tervével. H. Imrét f. hó 7-én Budapesten elfogták s azonnal kihallgatták, mely alkalommal a fentebbiekben előadott vallomást tette. Valjon megfelelő-e a vallomás a valóságnak, s hogy H. Imreren fanatikus egyén, avagy valami szédelő lappang-e? azt a későbbi vizsgálat fogja kideríteni.

Winkler János, temesvári nyug. m. kir. mérnök, a budapesti kiállításra egy, a Torontálmezőben fekvő Kis-Jécsa községre vonatkozó, pantograf segítségével felvett térképet küldött fel, mely szakértő körökben jogosan nagy feltűnést keltett. Winkler J. ur. ki 30 éven működött gazdasági felmérési mérnöki minőségben és jelenleg a temesvári m. kir. térképtárban mint térképrajzoló van alkalmazásban s ezenkívül földfelmérésekkel is foglalkozik, fentírtott műtérkép elkészítéséért méltán elismerést s díszetért érdemel.

Keresztvárosi vásár. A t. hó 4-én megtartott országos vásár, dacára a rossz időjárásnak, meglehetősen látogatott volt. — Hanem azért a kínálat természetesen fölfülmulta a keresletet. A vásáron, — a mint az rendesen történni szokott, — több rendbeli kisebb lopás történt, s a rendőrség egy egész ezüstyűbandát kísért be a városházára. A gyanusz individuumoknál azonban nem találtak pénzt, mely körülmény arra enged következtetni, hogy ez alkalommal körülbelül valami új, nálunk még ismeretlen zsebtolvajok gyakorolták művészetüket.

Körözés. Gira Anna, dobói származású, 19 éves eseléd, a ki állítólag a jobb lábára sántít, lopás bünténye miatt rendőrileg körözötték.

Kivándorlás Sajnálatos kell kijelentünk, hogy az amerikai láz népünket még folyvást uralja. Az esteli vonattal nap-nap mellett újabb csoportok indulnak, különösen megyénk északi részéből, az ígért földet felé, s azt még inkább sajnálattal kell tapasztalunk, hogy nincs hatóság, sem esendőrség, sem a városi Mihászianemű intézet Andrási, kik e tiltott kivándorlás elbégátatásának. Ez újabb kivándorlás annál elszomorítóbb körülmény, mert a tavaszi mezei munka s a későbbi nyári munka, mezei gazdaságunk kiszámíthatatlan hátrányára munkaerő hiányában újra kriminális állapotba jut. Nagy ideje volna már, hogy valahára ez az ügy is erőlyes rendezés alá véssék, különben amúgy is hanyatló agrikulturánk, igazán a tönk szélre jut, honnan vajmi nehéz lesz visszartartani a bukástól.

Tolonczozás Klein Mór József, pinczester, kiról annak idejébe megírtuk, hogy Purimkor föltűzött katonai ruhába s mint ilyen nem szalutálván a tiszteknek, bekerült a dutyiba, legújabbban arra a gondolatra jött, hogy a pinczében végzett munka helyett sokkal kényelmesebb a csavargás. A városi kapitányi hivatal azonban épen nem adta meg beleegyezését ehhez a kényelmes foglalkozáshoz s ő kemét f. hó 5-én kötött útlevelel illetégségi helyére, S.-A.-Ujhelyre tolonczoztatta.

Lökötő-zimboraság. A lökötő bizonyos Grünfeld Adolf nevezetű egyén, a zimborája pedig Guttmann Emil, sebes-kellemesi lakos. Bolyanovszky János, ottani lakosnak, ugyanis még a múlt év szeptember havában elkötötték két lovát, anélkül, hogy a gazemberek nyomára rá lehetett volna jönni. A dolog úgy tudódott ki, hogy nevezett Guttmann Emil többek előtt többször oda nyilatkozott, hogy ő ugyan nem vett részt a lökötésben, hanem azért igen jól tudja, hogy ki követte el. A esendőrség szaván fogta, mire a gyönyörű mákvirág bevallotta, hogy a lovakat Grünfeld Adolf kötteté el, azokat S.-A.-Ujhelyben adta el; jelenleg pedig Ungvárt tartózkodik. A jó madarat körülbelül kézre kerítik Ungvárt, a zimborája pedig már is hűsöl.

Erdőéges. Mult hó 26-án délutáni 3—4 óra közt a Nyársárdó mellett fekvő, Báró Fiáth tulajdonát képező erdő ismeretlen okokból kigyuladt. A kár mintegy 600 frtra tehető, melynek általános vélekedés szerint körülbelül a kis-sebeni tanulók voltak az okozói, amennyiben ők szokták a jelzett fiatal erdőbe leggyakrabban kijárni s ott tüzet rakni. Ugy történetét valószínűleg azon alkalommal is, hogy a tüzet még égye ott hagyták s ebből keletkezett az erdőéges.

Öngyilkos-jelölt. F. hó 5-én, az esteli órákban a Flórián-utca egyik házában kevés híján igen tragikus kimenetelű história játszódott le. A Varga-féle ház tőzszomszédságában levő házban ugyanis a szolgáló megúván már e göröngyös életpálya keserves futását, erősen föltette magában, hogy szomorúteljes életének véget vet. Szándékát addig-addig halasztgatta, míg végre a jelzett napon teljesen megérlelődött a terv agyában. Fogta magát s az esteli órákban egy erős zsinagra felakasztotta magát az árnyékszekben. Szerencsére a ház lakói elég hamar észrevették a turpisságot s mikor az

árnyékszek ajtáját kifeszítették, a leány még javában kapálózott s kapkodott az annyira megvetett élet után. A zsinogot tüstént elvágták alatta s az öngyilkos jelöltet visszaadták az életnek. A leányt önkívüli állapotban tüstént bevitték a városi kórházba. Szándékolt öngyilkosságának okát nem tudni; hanem igen valószínű, hogy a főszeret a szerelem játszotta benne.

Pálinka- s szalonatolvajok. Ott dolgozott Pajdar János és Rolya János a gergelylakai urasági szeszfőzdében s minthogy mind a ketten olyan jó gégevel vannak megáldva, hogy a jóságos pálinkát nemcsak porozói, hanem liter-számra is képesek bevenni, arra a praktikus, de a tulajdonjogot nagyon is sértő gondolatra jöttek, hogy az uraság pálinkáját, amúgy is a forrásnál lévén, megdézsmálják. A szilárd jellemek tettüket végre is hajtották, amennyiben a szeszfőzdéből mintegy egy hektoliter szeszt tolvajlottak el, körülbelül 40 frt értékben. A vizsgálat alkalmával találtak is náluk egy palackban két liter szeszt eldugva, mely körülmény még inkább megerősíti a gyanút, minek folytán ő keteket a járásbíróshoz feljelentették — A szalona-lopás Sebes-Váralján történt, hol a Kanohás József kamrájából éjjel mintegy 20 frt értékű mástél oldal szalonát loptak ki. A esendőrség esakhamar nyomára jutott az ingyencz fráternek Lesko János személyében, ki eleinte ugyan konokul tagadott mindent, sőt még akkor sem akarta tettét bevallani, midőn a lopott szalonából egy darabot megtaláltak nála. Azonban hasztalan esüirt-esavart, mert a falu népe is, kik közül igen sokat szintén megtraktált szalonával, határozottan ellene vallott s ő kigyelme dacára ártatlan voltának, mégis csak szépségesen belekerült a kóterbe, a hol alig kap majd früstökre izletes früstölt szalonát.

Gyujtogató. Mult hó 19-én este egész Lada község porrá éghetett volna. Szerencse, hogy nagy szél nem fújt s így csak 5 ház s több gazdasági épület égett le. A tényálladékat a következőkben adjuk: Lang István, Pankó János ottani lakos szolgálja s Pankó Hanyu a jelzett napon esti 9 órakor együtt jöttek ki a Bottenstein koresmájából s a Pankó János esüre mellett megállva beszélgettek. Beszélgetés közben észrevették, hogy a Pankó János szertartójába Reich Sámuel, ottani zsidó ment be, honnan rövid idő múlva ki is jött s haza távozott. Erre kis vártatva belülről kigyuladt a szerszámartó s erős tüzzel égni kezdett, minek következtében nevezett gazdának leégett a házfedele, 4 istállója, egy tehén, 8 drb juh, 80 drb sertés, 50 kgr. szallónája s egy tamagtárja — 1728 frtnyi értékben. Azonkívül leégett Kaucsar János kárára: 2 esür s egyéb gazdasági épületek 250 frtnyi értékben; Pankó András kárára: egy ház, két istálló, egy kamara, gazdasági szerek s ruhaneműek 610 frtnyi értékben; Kamesár András kárára: egy ház, egy istálló s gazdasági eszközök 490 frtnyi értékben; Partilla András kárára: egy ház, egy istálló, gabnarak, két esür s gazdasági eszközök 860 frt értékben és Kanyuh János kárára: egy ház, két istálló, kamara, egy szin, gazdasági eszközök s ruhaneműek 720 frt értékben; az összes kár kerekében mintegy 4700 frtra tehető, melynek a fele sem volt biztosítva. Reich Sámuel tagadása dacára is elfogták s a giráti kir. járásbírósnak szolgáltatták át.

Poloska, mint tüzvész okozója. Long községben a Csizmár Zsuzsi által lakott s a Benczúr Emil mogyoróskai földbirtokos tulajdonát képező házba nagyon bekvártélyozták magukat a poloskák. Csizmár Zsuzsi a bajon úgy vélt segíteni, hogy fogott egy meggyujtott gyertyát s azzal a szoba padlásának deszkái között levő hézagok s egyéb repedésekben loszirozó poloskákat irtalmatlanul elgett. Ennek a poloska-pusztításnak azonban igen szomorú következményei lettek, mert a gyertya lángja a padlás nyílásain keresztül áthatott a padra s az ott felhalmozott szalmát meggyujtá. A ház födele tüstént lángba borult s el is égett. Azonkívül még a Vojtko János és Kocsis János házai s gazdasági épületeinek nagyobb része is leégett. Az összes kár mintegy 1200 frtra tehető; biztosítva nem volt semmi sem.

Soóvári tűz. Mult hó 30-án este mi eperjesiek is láttuk a tüzet, mely Soóvárt pusztított. A tüzről a következő adatokat szereztük: legelsőben Ungár Manó koresmárosnak a sváb-soron levő esüre gyuladt ki s a benne levő nagyobb mennyiségű életnemű, gazdasági szerek s egy eszlőgéppel együtt teljesen leégett. Azonkívül leégett az Ungár házának s magtárának fedele, mintegy 2500 frt értékben; özv. Szemann Anna házának a fedele 300 frt értékben s az özv. Gurd Mária házának fedele, továbbá egy kovácsműhely s takarmánya 365 frt értékben. A mint értésültünk, a telgyujtás egy Ungár Manónál szolgálatban állott esavargó ellen irányult. A nyomozás erőlyesen folyik.

Felhasználta az alkalmat. Szoroecin községben a Holländer Hermann udvarába betért egy kis pihenőt tartani Bruder Illés, ladoméri illetőségű egyén; s minthogy nagyon fáradt volt, szerencsésen el is aludt az udvaron. Láta ezt Dankó Ilona s azt gondolta magában, hogy a zsidónak tán pénze is lehet a zsebében, melyet könnyű móddal kézhez lehetne kaparítani. Óvatosan hozzámert az alvóhoz, megvizitálta a zsebeit s nagy örömeire csakugyan talált is benne 8 frt 1 krt, mely összeget rövid uton azonnal konfiskált

is s azt az istálló padozata alá rejté. A könnyű módon pénzhez jutni akaró Dankó Ilona azonban rajta vesztett, mert turpissága kiderült, ő keme pedig a dutyiba került.

A kik a kincstárt lopják. Lapunk mult számában említettük, hogy a soóvári kincstári usztatónál éjre-éjre lopások történek. A esendőrség erőlyesen megindította a nyomozást s a jó madarakat Novák Ferenc s hét társa, kakasfalvi lakosok személyében sikerült is kézre kerítenie, kiknél az ellopott fa legnagyobb részét meg is találták. A tolvajok a lemesi kir. járásbírósnak várják megérdemelt büntetésüket.

Megfulladtak a füstben. Szoroecinban mult hó 21-én a Holländer Hermann esürjéből tűz ütött ki, minek folytán több ház s gazdasági épület égett le, mintegy 2000 frt értékben. Pingyár Mária és Csajka Anna ottani lakosok, a butorok mentése közben valahogy benn rekedtek a szobában s a nagy füstben meg is fulltak. A szerencsétleneknek már csak holttestüket lehetett megmenteni.

A szépség titka az ifjuság. Szokták mondani, De ezt a mondást ugyancsak megdönti a történelem, mely épen ellenkezőleg azt bizonyítja, hogy mindazok a nők, akik szépségükkel végtelen szenvedélyt voltak képesek imádók szívében élesztetni, az úde ifjuság tavaszából többnyire régen átléptek már a gyümölesöt érlely nyárba. S ép Helena 40 éves volt, midőn Páris megszöktette őt s szépsége okozója lett a 10 éves trójai háborúnak. Aszpázia 36 évet élt, mikor Periklest meghódította s még azután évekig ellenállhatatlan szép maradt. Kleopatra 32 éves korában bővülte el ragyogó hájjával Antoniuszt s a varázslat még tíz év múlva is, egész haláláig tartott. Livia 33 éves volt, mikor Augustus esaszárt örült szerelmre lobbantotta. Anna királyné XIII. Lajos neje, 38 éves korában még Európa legingerlőbb szépsége volt s imádóit, Richelieut és Buckinghamot örjengő féltékenységre tudta tüzezni. Az ünnepeit Ninon de Lenelos még 72 esztendő korában oly igéző szép volt, hogy fiatal emberek öngyilkosokká lettek miatta. Maintenon asszony 43 éves volt, midőn XIV. Lajos szívében lángoló szerelmet gyujtott.

Három pofon — egy szamar miatt. Nincs igazság a földön! Bizonyára e sőhajtásra fakad velünk együtt mindenki a következő eset hallatára. Délután négy óra van. Az ifjuság vidáman rajzik ki az iskolából. A komolyabbak hazafelé sietnek, hogy a lezékét bemagolhassák, a kisebbek a fagyos kövezeten keresnek tilalmas ezélya alkalmas talajt. De ime, a kapu előtt egy talyga áll, elibe egy szamar van fogva, melyről nem tudni, a földi lét keservein, — avagy kocsisa távollétében busul-e? A haza leendő oszlopaiban fölébred a felebaráti szeretet és zajongva veszik körül a szamarat, hogy kiverjék fejéből a sötét gondolatokat, a fiuk liberálisabb része a fülébe kapaszkodik és huzza előre, a reakcionárius elemek pedig a farkába kapaszkodnak és hátrálásra kényszerítik. E torturának pozitív szemtanuja a kis Laci is, ki némán nézi apró kollegáinak barbárizmusát. Merengéséből a szemben levő pálinkamérésből közelgő kocsis rázza föl, akinek káromkodása elől a bűnösök esufoldva futnak szét, a kis Laci azonban ártatlansága érzetében ott maradt, hóna alatt iskolakönyveivel. Több se kell a dühtől lángoló kocsisnak, nem viszi ő esküdtzék elé ügyét, hanem egyenesen Lacinak tartva, egy pofonnal rajta vesz elégtételt megkínzott szamaráért. A kis Laci igazságos ügyében bizván, sirva rohan az igazgatóhoz panaszt emelni. De ő fátum! a mint a lépesőkön fölfelé siet, beleütközik egy tanár urba, ki ezért statarialiter egy jól irányzott pofonnal bünteti meg. Laci már-már kétségbeesnek, ha nem lenne még hátra a legfőbb forum, az igazgató ur. Kisírt vörös szemekkel állít be az igazgató urhoz, félve remélve adja elő panaszát, de nem elég diplomatikusan, még alig mondja el, hogy: „Igazgató ur kérem, a tanár ur engem pofon vágott, pedig én nem is bántottam a szamarat”. — elesattan a harmadik pofleves is — a direktor finom teynerél.

Kis lutri.

Prágai április 29-én. 46. 77. 56 37. 66.
Bécsi május 2-án. 64. 21. 25. 3. 18.

Felolós szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Nyilt-tér.

Köszönet nyilvánítás.

Fájdalomtól megtört szívem sugallatát követem, midőn hálás köszönetemet nyilvánítom azoknak, a kik szeretett jó férjem elhunytá alkalmából személye iránt érzett kegyeletüknek utolsó adóját leróni kegyesek valának, nemkülönbön azoknak is, a kik bánatom közepett, részvétük nyilvánítása által fájo szívem mély sebéit enyhítették.

Köszönöm a tanusított jó indulatú figyelmet, köszönöm a kegyes részvétet.
Eperjes, 1885 évi május hó 5-én.

özv. **Isépy Gyuláné**
szül. **Szunyoghy Etelka.**

HIVATALOS ROVAT.

2714. sz. k. i.

1050 1

Hirdetmény.

Az 1885. évi utimunkára összeirt közmunka kötelesek ez-nel felhivatnak, hogy közmunka tartozásukat későbbi m. nélkül szolgálják le s illetve ez előirt váltásdíjakat **f. é. június végeig** a városi pénztárnál fizessék be — s kapcsolatban fentebbiekkel az utimunkának természetbeni szolgáltatására kötelezettek felhivatnak, hogy annak kijelölése végett a városi mezőfé ügyelőnél jelentkezzen-k.

Eperjes sz. b. kir. város tanácsa 1885. évi május hó 15.

421. t. k. sz. 1885.

1054 1

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közlirre teszi, hogy Kovaliczky Mihály sárosmegyei tiszti ügyész, mint kk. Babicza és Vincze képviselője végrehajtatónak Gersl David végrehajtást szenvedő elleni 213 fit tőkekövetelés és járuléka iranti végrehajási ügyében a kis-szebeni kir. járásbírósg területén lévő darózi határban fekvő a darózi 25. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt Gersl David nevére írt 2° telekből valamint az azon sz. tjkvben foglalt 197. h. r. sz. föld, 1° és 205. és 362. h. r. sz. föld 1° részéből álló ingatlanokra az árverést 213 fit-ban ezenel megállapított kiküldési árban (rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi július hó 2 ik napján d. e. 10 órákor **Darócz községében** a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 50 fit 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-en 3333 sz. a. kelt igazságügy-

BERGER gyógyszerészeti

Thea-szappanja

orvosi szaktekintélyek által ajánlva Európa legtöbb államaiban. fényes eredménnyel mindennemű

küüetések

ellen bár mi helyen, továbbá krónikus, fejkorpafoltok, sebek (vagy könnyelven rüh), ótvár, pattogás ellen ép úgy mint veresorság, fagyosság, lábizzadás, fej-, szakáll-varak ellen használható. A **Berger-féle** gyógyszerészeti szappanban 40% növénytartalom van és nagyon különbözik mindenféle thea-szappantól, melyek a kereskedésekben találhatók. — Tévedések és hamisítások elkerülése végett határozottan a **Berger thea-szappan** kéréndő s figyelni kell az ismert védjegyre.

Berger gyógy-kénszappana

ugyan így alkalmazható, s ha ez inkább tetszendők, akkor tessék a **Berger-féle** kén-szappant követelni, melyek a külföldi utazatok hatásától esodásan különböznek.

Mint gyöngébb thea-nemek, melyek hivatva vannak minden tisztátalan részt, bőr- és fej-kötegeket, úgy gyermekeknek mint nőknél és meglett egyéneknek, ezen keverékkel való marással s az ajánlott szappannal naponta használva, biztos tisztulás jöhet elő.

Berger-féle Gliczerin thea-szappan,

darabként 35 kr. az utasítással együtt. Gyár- és rak-hely **G. Hell, Troppan**. A bécsi gyógyszerészeti kiállításon a legnagyobb elismeréssel tüntetett ki 1873-ban.

Raktár Eperjesen: **Schmidt** gyógyszerésznél 1005 12—8

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy 5—6 gym. osztályt végzett fiatal ember **Imrich Győző** gyógyszerertárában Kis-Szebenben gyakornoknak felvétetik.

3-1

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadéköpes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 1.0. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Kis-Szebenben, 1885. évi ápril hó 10-ik napján. A kis-szebeni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

Martinyi.
kir. bíró.

1873. t. k. szám 1885.

1051 1

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közlirre tétetik, miszerint id. és ifj. Demko Janos hogyatekat lépező árverési ügyben

1. Elárvereztetk Eperjesváros 305. számú telekjegyzőkönyvbeni 487. és 657. h. r. sz. a. lak- és esrház.

2. Kiküldési ár 1000 fit és 120 fit.

3. Az árverés a kebelbeli telekkönyvi hivatalban 1885. évi május hó 8-ik napjának délelőtti 10 órajakor megtartatik.

4. Venni szándékozók kötelesek 100 fit és 12 fit készpénzben vagy óvadék papirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egy-nő részletekben és pedig 1-ső részlet egy hó, a 2-ik két hó és a 3-ik három hónappal a leutolsó számitva 6% kamatokkal az eperjesi kir. adó, mint letéi hivatalba lefizetendő, bánatpénz sz utolsó részletbe beszámítatik.

6. A feltételek alulírott hatóságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, Eperjesen 1885. évi április hó 1-én.

Dr. Rosenfeld Béla,
h. kir. törv. elnök.

Palugyay,
kir. törv. elnök.

Nem hivatalos rovat.

Nach AMERIKA

am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF**, Wien L. Pestalozziggasse No. 1, ältester Firma 916 dieser Branche. 50—21
Ankunft und Prospeete umsonst.

Wichtig für jeden Nervenleidenden.

Nur vermittelt **Elektricität** lässt sich ein Nervenübel gründlich beseitigen. Meine neuen **Inductions-Apparate** (Elektrisir-Maschinen), von jedem Laien leicht zu handhaben, sollten in keiner Familie fehlen. Gicht, Rheumatismus, Schwächezustände, Zahn- und rheumatische Kopfschmerzen, überhaupt jedes Nervenleiden wird durch meinen **Inductions-Apparat** geheilt. Preis eines kompletten Apparates mit ausführlicher Gebrauchsanweisung fl. 8.—. Einzig und allein bei mir direct zu beziehen.

Dr. F. Baeck, Triest, 2 Via Pondeas 2.
1001 25—10

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotórészek szerencsés összetétele, kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyálkahártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Rademi-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savanyú dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és víz-lőszervek hurutos bántalmánál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvizet kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légeső- és hörb-térségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, víz-hólyag idült hurutját szintgy osztja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszzák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlodást.

Dr. Kétly Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rökus kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmánál batran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatá-ban teljesen azonos a Seltersi-, Gi- s hübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső **Görbersdorf** kus gyógyintézete „Margit“-forrás gyógy- és leglátogatottabb tüdőbetegek klimati- hatásáról. — Sok okl. al. legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a „Margit“-forrás gyógyviz” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.
Görbersdorf, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

**Kizárólagos
főraktár**

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványviz-
szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítlanságuk jótállása mellett

DIETRICH és GOTTSCHEG-nál BUDAPESTEN,

vagy

DREHER A serfőzdejében KÖBÁNYÁN

rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű rezervált kiviteli ser jó eszközésbe.

I mételndókat vételökhöz mérten a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Bővebb árjegyzéket bárhová ingyen és bérmentve küldünk.

Hirdetések

jutányos árak mellett

felvételtnek

e lap kiadóhivatalában

Eperjesen.

